

Milgram engedelmességi kísérlete

Ki volt Stanley Milgram

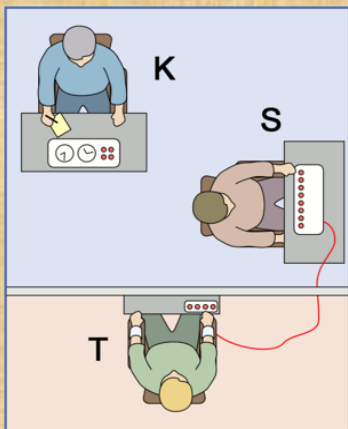
A New York-i Bronxban született 1933-ban egy magyar származású zsidó családba. Már fiatalon kémiai kísérletekbe kezdett, de nem minden kísérlete volt sikeres. Az egyetemen 1954-ben szerzett bachelor (**BA**) diplomát államtudományból. Fő szakiránya, az államtudomány mellett más érdeklődési körébe tartozó kurzusokat is teljesített, olyan területeken, mint a színjátszás, a költészet, a vitatechnika, vagy a nemzetközi kapcsolatok tanulmányozása. Az egyik nyáron Európába utazott tanulmányútra, ahol életében először lett szerelmes: a mindig szorgalmasan tanuló, elhivatott Stanley Milgram korábbi iskolásévei alatt sohasem randevúzott. Az egyetemen tanárai közé tartozott a pszichológia több területén is kutatásokat végző Gordon Allport is, aki nagy hatással volt pályájára Solomon Aschhez hasonlóan, akinek kísérleteiben részt vett asszisztensként.

Elhunyt:1984.december 20. 51 évesen Manhattan-ben

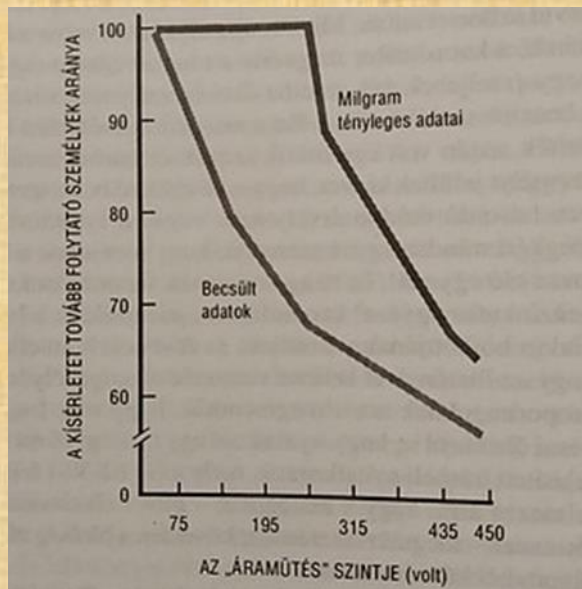
A Milgram-kísérlet menete

- Résztevőket toboroztak a Yale Egyetemen folytatott tanulást és emlékezetet vizsgáló kísérletekhez. Az újságban megjelent hirdetés szerint a kísérlet egy órát vesz igénybe, amiért 4.50 dolláros fizetés járt. A résztvevők 20 és 50 év közötti férfiak voltak.
- A kísérletvezető elmagyarázta a kísérleti személynek és a másik kísérleti személyt játszó színésznek, hogy a kísérlet, amelyben részt vesznek, a büntetés hatását vizsgálja a tanulási folyamatra.
- A kísérleti személy és a színész is kaptak egy-egy papírlapot. A kísérleti személynek úgy állították ezt be, mintha az egyikre „tanuló”, a másikra „tanár” lett volna írva, és a szerepek véletlenszerű kiosztását szolgálnák. A valóságban azonban semmi véletlenszerű nem volt a „sorsolásban”, mert mindkét papírlapon „tanár” felirat szerepelt, és a színész egyszerűen mindig azt állította, hogy övé a „tanuló” feliratú lap.

- Ezután mindkettejüket bevezették egy szobába, ahol a tanulót lekötözték egy székbe. Demonstrációs céllal mindketten kaptak egy 45 voltos áramütést a székhez erősített készülékből. A tanárt ekkor egy szomszédos szobába vezették, melyben egy generátor volt 30 kapcsolóval, mindegyik mellett felirattal, melyek szerint a feszültség 15 voltonként nőtt, 15-től 450 voltig. Ezenkívül minden felirat mellett minősítés is szerepelt, „enyhe áramütés”-től „vigyázat: súlyos áramütés”-ig. Az utolsó két kapcsoló „XXX”-szel volt megjelölve.
- Felkérték, hogy olvasson fel egy szópárokat tartalmazó listát, amit a tanulónak el kellett ismételnie. Ha helyesen válaszolt, továbbhaladtak a következő szópárra. Helytelen válasz esetén a tanárnak növekvő feszültségű áramütést kellett adnia a tanulónak, 15 volttól indulva. Valójában a tanulót alakító színész csupán eljátszotta. Ezután mindkettejüket bevezették egy szobába, ahol a tanulót lekötözték egy székbe.

A kezdeti elvárások

- Az alanyok a 300 voltos áramütést követően kilépnek a kísérletből.

Eredmények

- A kísérlet elvégzése előtt Milgram megkérdezett más pszichológusokat, mit gondolnak, mi lesz a kísérlet eredménye. Egyöntetűen azt felelték, hogy szerintük csupán néhány sadista személy lesz hajlandó elmenni a legnagyobb feszültségig. Milgram első kísérletsorozatában a kísérleti személyek 65%-a volt hajlandó kiadni a legnagyobb, 450 voltos áramütést, bár sokuk meglehetősen rossz érzéssel tette ezt meg. Egyetlen résztvevő sem állt meg 300 volt alatt. Thomas Blass a Marylandi Egyetem pszichológia tanszékének professzora, összegyűjtve a világ országaiban azóta megismételt kísérletek eredményeit, úgy találta, hogy a halálos feszültséget megadni hajlandó kísérleti személyek száma időtől és helyszíntől függetlenül nagyjából állandó: 61% és 66% között van.

Vélemény

- A kísérlet hibátlan volt
- 30 voltos áramütéssel kezdtem volna és 10 voltonként emeltem volna az erejét

Források: [https://hu.wikipedia.org/wiki/Stanley_Milgram#%2C%2C%20%22Elveszett_lev%C3%A9l-k%C3%ADs%C3%A9rlet%22_\(lost_letter_experiment\)](https://hu.wikipedia.org/wiki/Stanley_Milgram#%2C%2C%20%22Elveszett_lev%C3%A9l-k%C3%ADs%C3%A9rlet%22_(lost_letter_experiment))
<https://hu.wikipedia.org/wiki/Milgram-k%C3%ADs%C3%A9rlet>